

Br: 09-12-17-040/22-16520/2

Podgorica, 30.06.2022. godine

**MINISTARSTVO EVROPSKIH POSLOVA
-n/r ministarke, gospođe dr Jovane Marović-**

Poštovana gospođo Marović,

Povodom *Predloga zakona o potvrđivanju Okvirnog finansijskog sporazuma o partnerstvu između Evropske komisije i Crne Gore koju predstavlja Vlada Crne Gore o modelima sprovođenja finansijske podrške EU Crnoj Gori u okviru Instrumenta za prepristupnu podršku 2021 - 2027 (IPA III)*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni akt i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa utvrđeno je, između ostalog, da kada je nacionalno kofinansiranje u pitanju, prema informacijama dobijenim od strane EK, pristup će zavisiti od vrste ugovora i to za: ugovore koji se sprovode u direktnom upravljanju, ugovore koji se sprovode kroz indirektno upravljanje sa IPA III korisnicima (jednogodišnji programi), ugovore koji se sprovode kroz indirektno upravljanje sa IPA III korisnicima (višegodišnji programi / sektorski operativni programi) i programi prekogranične saradnje. U skladu sa navedenim novinama i praksom koja će važiti za IPA III perspektivu, tačan iznos nacionalnog kofinansiranja se ne može unaprijed definisati, već će u skladu sa dinamikom odobravanja projekata i programa na godišnjim nivoima, relevantna ugovorna tijela –Uprava javnih radova i Direktorat za finansiranje i ugovaranje EU pomoći (CFCU) Ministarstva finansija, pravovremeno planirati iznos nacionalnog kofinansiranja na godišnjem nivou, u skladu sa utvrđenom procedurom.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na *Predlog zakona o potvrđivanju Okvirnog finansijskog sporazuma o partnerstvu između Evropske komisije i Crne Gore koju predstavlja Vlada Crne Gore o modelima sprovođenja finansijske podrške EU Crnoj Gori u okviru Instrumenta za prepristupnu podršku 2021 - 2027 (IPA III)*. Takođe, u dijelu nadležnosti Direktorata za upravljačku strukturu nemamo primjedbi na dostavljeni materijal sa aspekta usaglašenosti kriterijuma sprovođenja prepristupne podrške IPA.

S poštovanjem,

PONOVIRANO 2

OBRAZAC

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA	MINISTARSTVO EVROPSKIH POSLOVA
NAZIV PROPISA	PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU OKVIRNOG FINANSIJSKOG SPORAZUMA O PARTNERSTVU IZMEĐU EVROPSKE UNIJE I CRNE GORE, KOJU PREDSTAVLJA VLADA CRNE GORE, O MODELIMA SPROVOĐENJA FINANSIJSKE PODRŠKE EVROPSKE UNIJE CRNOJ GORI U OKVIRU INSTRUMENTA ZA PREPRISTUPNU PODRŠKU (IPA)
1. Definisanje problema	
<ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?	
<p>Kako bi se unaprijedila saradnja između Evropske unije i Crne Gore (u daljem tekstu <i>Strane ugovornice</i>) i pružila podrška Crnoj Gori u procesu postepenog usklađivanja sa standardima i politikama Unije, uključujući njenu pravnu tekovinu, sa ciljem članstva u Uniji, neophodno je usaglašavanje Strana ugovornica oko sprovodenja aktivnosti u definisanim oblastima politike, u mjeri u kojoj su primjenjive na korisnike IPA-e III, u namjeri ostvarivanja ciljeva predviđenih članovima 1 i 2 Uredbe (EU) 2021/1529 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. septembra 2021. godine o uspostavljanju Instrumenta prepristupne podrške (IPA III). Opšti cilj instrumenta IPA III tiče se pružanja podrške zemljama korisnicama pri donošenju i primjeni političkih, institucionalnih, pravnih, administrativnih, socijalnih i ekonomskih reformi potrebnih da bi korisnici poštovali vrijednosti Unije i postupno se uskladili s pravilima, normama, politikama i praksama (pravnom tekovinom) Evropske unije u svrhu budućeg članstva, čime se doprinosi obostranoj stabilnosti, sigurnosti i prosperitetu. Specifični ciljevi IPA-e III odnose se na:</p> <p>(a) jačanje vladavine prava, demokratije, poštovanja ljudskih prava i temeljnih sloboda, među ostalim jačanjem nezavisnog pravosuda, pojačane bezbjednosti i borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, poštovanja međunarodnog prava, slobode medija i akademске slobode, te stvaranja podsticajnog okruženja za civilno društvo, promovisanje nediskriminacije i tolerancije, jačanja postovanja prava pripadnika manjina i promovisanja rodne ravnopravnosti, te poboljšanja upravljanja migracijama, uključujući upravljanje granicama i rješavanje pitanja nezakonitih migracija, kao i pitanja prisilnog raseljavanja;</p> <p>(b) jačanje efikasne javne uprave i podsticanje transparentnosti, strukturnih reformi i dobrog upravljanja na svim nivoima, među ostalim i u oblastima javnih nabavki i državne pomoći;</p> <p>(c) oblikovanje pravila, normi, politika i praksi korisnika u skladu s onima u Uniji i jačanje regionalne saradnje, pomirenja i dobrosusjedskih odnosa, kao i međuljudskih kontakata i strateske komunikacije;</p> <p>(d) jačanje ekonomskog i socijalnog razvoja i kohezije uz posvećivanje posebne pažnje mlađima, među ostalim</p>	

kvalitetnim obrazovanjem i politikama zapošljavanja, podsticanjem ulaganja i razvoja privatnog sektora, s naglaškom na malim i srednjim preduzećima (MSP-ovi), kao i na poljoprivredi i ruralnom razvoju;

(el)jačanje zaštite životne sredine, povecanje otpornosti na klimatske promjene, ubrzanje prelaza na nisko karbonsku ekonomiju, razvoj digitalne ekonomije i društva, te jačanje održive povezivosti u svim njezinim dimenzijama;

(f) podsticanje teritorijalne kohezije i prekogranične saradnje preko kopnenih i morskih granica, uključujući transnacionalnu i meduregionalnu saradnju.

S tim u vezi, a u cilju uspjesnog sprovodenja finansijske podrške Unije Crnoj Gori u okviru IPA-e III, neophodno je propisati pravila za sprovodenje finansijske podrške Unije u okviru IPA-e III. Naime, potpisivanjem sporazuma definisu se opšti kriterijumi za sprovodenje EU podrške tokom perioda 2021-2027 i samim tim se kreiraju preduslovi za dalje trosenje EU sredstava koja će Crnoj Gori biti dostupna i finansijskoj perspektivi IPA III. Ukoliko ne dođe do potpisivanja Sporazuma („status quo“), dostupna EU sredstva neće biti operativna za naznačeni period.

S tim ti vezi, Vlada je na sjednici održanoj 9. juna 2022. godine usvojila Informaciju o Predlogu okvirnog finansijskog sporazuma o partnerstvu između Evropske komisije i Crne Gore, koju predstavlja Vlada Crne Gore, o modelima sprovodenja finansijske podrške EU Crnoj Gori u okviru Instrumenta za pretpriступnu podršku (IPA III), i ovlastila potpredsednicu Vlade za spoljnu politiku, evropske integracije i regionalnu saradnju i ministarku za evropske poslove, dr Jovanu Marović, da, u ime Vlade, potpiše Okvirni sporazum. U skladu sa dobijenim ovlašćenjima, crnogorska strana je potpisala sporazum 16. juna 2022. godine.

Takođe, Vlada je zadužila Ministarstvo evropskih poslova da, nakon potpisivanja Okvirnog sporazuma, najkasnije u roku od 30 dana pripremi i Vladi dostavi na utvrđivanje Predlog zakona o njegovom potvrđivanju.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Potpisivanjem Okvirnog finansijskog sporazuma o partnerstvu između Evropske unije i Crne Gore, koju predstavlja Vlada Crne Gore, o modelima sprovodenja finansijske podrške Evropske unije Crnoj Gori u okviru Instrumenta za pretpriступnu podršku (IPA) (u daljem tekstu *Okvirni sporazum*) definisu se pravila za sprovodenje finansijske podrške Evropske unije Crnoj Gori u okviru Instrumenta pretpriступne podrške. Okvirni sporazum predstavlja tipski dokument koji je praktično isti za sve zemlje korisnice IPA-e III, a odnosi se na cijelokupnu sedmogodišnju finansijsku perspektivu 2021-2027 i sve oblasti podrške.

Podrška Crnoj Gori (korisniku IPA-e III) pruža se u skladu s okvirom politike proširenja definisane od strane Evropskog savjeta, pri čemu Savjet uzima u obzir Strategiju proširenja usvojenu 6. februara 2018. godine „Vjerodostojna perspektiva proširenja i pojačana suradnja EU-a sa zapadnim Balkanom“, revidiranu metodologiju pristupanja uvođenoj 5. februara 2020. godine „Unapređenje pristupnog procesa – Vjerodostojna perspektiva EU-a za Zapadni Balkan“, izvještaje o napretku koji predstavljaju sastavni dio godišnjeg paketa proširenja Komisije i Ekonomski i investicioni plan za Zapadni Balkan, kao platformu za njegov dugoročnji oporavak nakon krize uzrokovane bolešcu COVID-19, kao i relevantne odluke Evropskog parlamenta.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).

- Obrazložiti preferiranu opciju?

Okvirni sporazum definije pravila za sprovođenje finansijske podrške EU Crnoj Gori u okviru IPA-e III, i stupa na snagu na dan kada Strane ugovornice jedna drugu obavijeste u pisanoj formi o prihvatanju Sporazuma u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom ili procedurom svake od Strana. Samim tim, potpisivanje Sporazuma je ujedno jedina moguća opcija u cilju daljeg sprovođenja IPA sredstava u Crnoj Gori i finansiranja obaveza koje proističu iz pregovaračkog procesa.

Ukoliko ne dođe do potpisivanja Sporazuma („status quo“), dostupna EU sredstva neće biti operativna za naznačeni period.

Shodno nacionalnom zakonodavstvu i nadležnostima Skupštine Crne Gore utvrđenim Ustavom i zakonima, potvrđivanje Predloga zakona od strane Skupštine predstavlja jednu opciju u konkretnom slučaju.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktnе i indirektnе.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurenca.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Potpisivanjem Okvirnog sporazuma za IPA-u III i potvrđivanjem Predloga zakona od strane Skupštine kreiraju se uslovi za dalje trošenje IPA sredstava tokom finansijske perspektive IPA 2021-2027, sprovođenje reformskih procesa i usklađivanje standarda u Crnoj Gori sa EU propisima. Samim tim se na posredan način utiče na osnaživanje oblasti politika koje su predmet IPA podrške, kao što je poljoprivreda i ruralni razvoj, životna sredina, konkurentnost i ekonomski razvoj, vladavina prava, demokratija i saobraćaj.

Dodatno, potpisivanjem Sporazuma i njegovim potvrđivanjem na Skupštini neće biti kreirani nikakvi dodatni troškovi za građane i privredu, odnosno, pozitivne posljedice donošenja propisa su u potpunosti opravdane i izazvane, dugoročno, već standard crnogorskog društva.

Svakako, aktom se ne propisuje stvaranje novih privrednih subjekata i ne postoje administrativna opterećenja ni biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistekći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za razliku od praksi koje su važile za IPA I i IPA II perspektive, u IPA-i III nema unaprijed definisanih iznosa finansijske podrške po državama, već postoji jedinstveni, zajednički budžet za sve države korisnice IPA podrške,

koji za period 2021-2027 iznosi 14,162 milijardi eura. Cilj ovakvog pristupa je podsticanje bržeg i efikasnijeg sprovođenja programa i projekata, ali i pružanje državama korisnicama dodatnih mogućnosti i nagrade za dobru dinamiku u sprovođenju reformi, što je ujedno u skladu s revidiranom metodologijom pristupanja Evropskoj uniji. Evropska komisija će ovom prilikom voditi racuna o ukupnoj pravednoj raspodjeli sredstava između država na sedmogodišnjem nivou.

Dodatno, ključni kriterijumi za dobijanje finansijske podrške će biti relevantnost (strateški značaj) i zrelost predloženih projekata, shodno pravilima koja važe u državama članicama EU prilikom korišćenja Evropskih strukturalnih i investicionih fondova. Ovakav pristup znači da će Evropska komisija svake godine, na nivou regionala Zapadnog Balkana i Turske, birati projekte koji su najbolje rangirani po kriterijumima strateškog značaja i zrelosti i samim tim će godišnji iznosi podrške varirati i zavisiti od spremnosti dostavljene dokumentacije, tako da će države sa spremnijim projektima i dobrim sistemom strateškog planiranja biti u mogućnosti da na godišnjem nivou dobiju više sredstava u odnosu na manje spremne države.

Kada je nacionalno kofinansiranje u pitanju, prema informacijama dobijenim od strane EK, pristup će zavisiti od vrste ugovora i to na sljedeći način:

Za ugovore koji se sprovode u direktnom upravljanju:

Ugovori o uslugama i nabavci opreme će u potpunosti biti finansirani od strane EU;

- Sto se tiče ugovora o radovima, njihovo sprovođenje od strane EUD-a u treba da bude ograničeno samo na izuzetne okolnosti koje treba procijeniti u ranoj fazi programiranja, uz prethodno odobrenje relevantne nadležne osobe iz EK i ugovori bi u potpunosti trebali biti finansirani od strane EU. S tim u vezi, poželjno je da se ugovori o radovima implementiraju:

- U saradnji sa međunarodnim organizacijama ili međunarodnim finansijskim institucijama, i da svaka od njih učestvuje u granđovima, i u tom slučaju doprinos EU treba da bude manji od 100%;
- U slučaju uvezivanja aktivnosti planiranih kroz nacionalne programe, koji uključuju uzimanje zajmova od međunarodnih finansijskih institucija, za koje doprinos EU ne bi trebalo da prelazi stope kofinansiranja Zapadnobalkanskog investicijskog okvira.

- Kod ugovora o grantu EU ne bi trebalo da finansira akcije u potpunosti, osim u slučajevima kada je neophodno da se radnja sproveđe. U tom slučaju kofinansiranje obezbjeduje krajnji korisnik, a ne država.

Za ugovore koji se sprovode kroz indirektno upravljanje sa IPA III korisnicima (jednogodišnji programi):

Ugovori o uslugama i nabavci opreme će u potpunosti biti finansirani od strane EU;

Ugovori o radovima će biti zajednički kofinansirani u svim slučajevima. Maksimalni procenat finansiranja od strane EU će biti 85%;

- Kod ugovora o grantu koji se finansiraju iz budžeta Unije, akcije ne bi trebalo da budu finansirane EU sredstvima u potpunosti, osim kada je to neophodno za sprovođenje same akcije;

Za ugovore koji se sprovode kroz indirektno upravljanje sa IPA III korisnicima (višegodišnji programi/ sektorski operativni programi):

- Višegodišnje akcije/sektorski operativni programi koje korisnica IPA III podrške implementira u indirektnom upravljanju treba zajednički kofinansirati. Maksimalna stopa doprinosa EU treba da bude uskladena sa odredbama koje se odnose na Kohezionali fond za manje razvijena područja EU – odnosno da stopa finansiranja EU, u maksimalnom procentu iznosi do 85% na nivou akcije.

Programi prekogranične saradnje:

- Ovi programi se uglavnom sprovode kroz grantove i zahtijevaju kofinansiranje od strane krajnjih korisnika. Samim tim, finansiranje od strane EU na nivou svakog pojedinačnog tematskog prioriteta ne treba da iznosi više od 85% prihvatljivih troškova prekograničnog programa. Za oblast tehničke podrške, stopa finansiranja iznosi 100% EU sredstava.

U skladu sa navedenim novinama i praksom koja će važiti za IPA III perspektivu, precizan iznos nacionalnog kofinansiranja i finansijskih izdataka se u ovoj fazi ne može definisati, već će u skladu sa dinamikom odobravanja projekata i programa na godišnjim novoima, relevantna ugovorna tijela – Uprava javnih radova i Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći (CFCU) Ministarstva finansija pravovremeno planirati iznos nacionalnog kofinansiranja na godišnjem nivou, u skladu s utvrđenom procedurom.

Dodatno, potpisivanjem i implementacijom Sporazuma ne proizilaze konkretnе međunarodne finansijske obaveze već se kreiraju preduslovi za potpisivanje godišnjih i višegodišnjih finansijskih sporazuma kojima se Crna Gora obavezuje da će u određenom vremenskom periodu ugovoriti i potrošiti dodijeljena EU sredstva, koja će, u suprotnom, po pravilu o automatskom povlačenju sredstava, biti vraćena u budžet EU. Samim tim, potpisivanjem Sporazuma se kreiraju uslovi da budžet Crne Gore, u krajnjem i crnogorsko društvo, profitiraju u značajnoj mjeri kroz sprovođenje aktivnosti koje će u kasnijim fazama biti definisane u saradnji sa linijskim ministarstvima i tijelima uključenim u sprovođenje IPA podrške. Dodatno, konkretnе sugestije Ministarstva rada i socijalnog staranja u vezi sa sprovođenjem Sporazuma nisu postojale.

U skladu sa nacionalnim procedurama, nakon potpisivanja Okvirnog sporazuma od strane visokih predstavnika EK i Vlade Crne Gore, neophodno je da resorna institucija pripremi i dostavi Vladi Crne Gore Predlog zakona o ratifikaciji navedenog sporazuma.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaci
enosno nijesu prihvaci. Obrazložiti.

Okvirni sporazum je pripremljen od strane Evropske komisije, u saradnji sa Ministarstvom za evropske poslove (MEP). U toku procesa pripreme, MEP (odnosno tadašnja kancelarija za evropske integracije) je radnu verziju Okvirnog sporazuma uputilo na mišljenje relevantnim državnim institucijama, što je takođe uzeto u obzir prilikom pripreme ovog propisa.

Vlada Crne Gore je 9. juna 2022. godine usvojila Informaciju o Predlogu okvirnog finansijskog sporazuma o partnerstvu između Evropske komisije i Crne Gore, koju predstavlja Vlada Crne Gore, o modelima sprovođenje finansijske podrške EU Crnoj Gori u okviru Instrumenta za pretpriступnu podršku (IPA III), i ovlastila potpredsjednicu Vlade za spoljnu politiku, evropske integracije i regionalnu saradnju i ministarku za evropske poslove, dr Jovanu Marović, da, u ime Vlade, potpiše Okvirni sporazum.

Potpredsjednica Vlade za spoljnu politiku, evropske integracije i regionalnu saradnju i ministarka za evropske poslove, dr Jovana Marović je potpisala Okvirni sporazum 16. juna 2022 godine.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mјere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

U skladu sa obavezama koje prosištu iz Sporazuma, Komisija i država korisnica IPA III podrške (u ovom slučaju Crna Gora) duzni su da, najkasnije šest mjeseci od stupanja na snagu prvog finansijskog sporazuma, uspostave IPA nadgledni odbor, koji razmatra sveukupnu djelotvornost, efikasnost, kvalitet, koherentnost, koordinisanost i usklađenost u sprovođenju svih programa, zaradi ispunjavanja ciljeva koji su predviđeni finansijskim sporazumima, programskim okvirom za IPA-u III i Strateškim odgovorom. Dodatno, Crna Gora je u obavezi da uspostavi i sektorske nadgledne odbore koji će biti zaduženi za nadgledanje godišnjih i višegodišnjih programa koji se sprovode u indirektnom upravljanju, a finansiraju se u skladu sa relevantnim IPA uredbama. Pored toga, ispunjavanje definisanih obaveza, ciljeva i indikatora će se mjeriti na redovnim sastancima upravnih odbora koji se uspostavljaju u okviru svakog pojedinačnog projekta, a članovi istih su predstavnici korisničkih institucija Crne Gore i Delegacije EU u Crnoj Gori.

U dijelu evaluacije, ona se može sprovoditi na nivou projekta i/ili programa, kao i na strateškom nivou. Strateške evaluacije pokrivaju instrumente (uključujući budžetsku podršku), teme, korisnike pretprihvate podrške ili evaluacije i ex ante evaluacije. Ove evaluacije imaju za cilj da maksimalno unaprijede raspodjelu budžetskih sredstava u okviru programa i unaprijede kvalitet programa. Ove evaluacije utvrđuju i procjenjuju gdje su prisutne velike razlike, a gdje praznine i potencijal za razvoj, ciljeve koje treba ostvariti, očekivane rezultate, kvantifikovane ciljeve, koherentnost, ukoliko je potrebno, predložene strategije i kvalitet postupaka sprovođenja, nadgledanja, evaluacije i finansijskog upravljanja. Dodatno, ex-post evaluacijom se ocjenjuju svršljivost, efikasnost, djelotvornost, uticaj, održivost i dodata vrijednost po Uniju podrške IPA III u pogledu ostvarivanja ciljeva definisanih u programskim dokumentima. Konačno, i Odbor za nadgledanje IPA-e i sektorski nadgledni odbori su duzni da uzmu u obzir preporuke i zaključke evaluacije.

Evropska komisija razvija metode evaluacije, uključujući standarde kvaliteta i mjerljive indikatore, pri čemu su države korisnice IPA III podrške dužne da prilikom evaluacije primjenjuju te metode. Evaluaciju može sprovoditi Evropska komisija ili, u slučaju indirektnog upravljanja konkretnim programima i projektima, Crna Gora.

Konačno, kad god je to moguce i prikladno, rezultati sprovođenja programa i projekata će biti praćeni i ocjenjivani na osnovu unaprijed definisanih, transparentnih, specifičnih i mjerljivih indikatora, prilagođenih specifičnostima i ciljevima IPA-e III. Dodatno, konkretni indikatori se razvijaju u kasnijim fazama sprovođenja podrške, naime na nivou programa i projekata, u saradnji sa predstvincima Evropske komisije i Delegacije EU u Crnoj Gori.

Datum i mjesto

29. jun 2022. godine

